

Врз основа на член 14 став (13) од Законот за нус производи од животинско потекло („Службен весник на Република Македонија” број 113/07 и 144/14), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

Правилник за условите кои треба да ги исполнуваат објектите за производство на храна за домашни миленици и техничките објекти за нус производи од животинско потекло и посебните технички услови и постапки за преработка при ставање во промет и увоз на храна за домашни миленици, за техничките производи од нус производи од животинско потекло и за преработените производи кои може да се користат како материјал за исхрана на животните^(*)

Член 1

Предмет

Со овој правилник се пропишуваат условите кои треба да ги исполнуваат објектите за производство на храна за домашни миленици и техничките објекти за нус производи од животинско потекло и посебните технички услови и постапки за преработка при ставање во промет и увоз на храна за домашни миленици, за техничките производи од нус производи од животинско потекло и за преработените производи кои може да се користат како материјал за исхрана на животните.

Член 2

Објектите за производство на храна за домашни миленици и техничките објекти за нус производите од животинско потекло

(1) Објектите за производство на храна за домашни миленици и техничките објекти за нус производи од животинско потекло треба да бидат одобрени од Агенцијата за храна и ветеринарство согласно одредбите од Законот за нус производи од животинско потекло и да ги исполнуваат следните услови:

1) да работат во согласност со посебните услови за производите кои се произведуваат во нив утврдени со овој правилник;

а) да се усогласени со посебните услови за производство, утврдени во членовите 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17 од овој правилник.

б) да се утврдат и спроведат методи на мониторинг и контрола на критичните контролни точки, врз основа на процесот кој се користи;

в) во зависност од производите, да зема мостри за анализа во овластена лабораторија од страна на Агенцијата за храна и ветеринарство, за проверка на усогласеноста со стандардите, утврдени во членовите 11 и 12 од Законот за ветеринарно здравство;

г) да се чува евиденција за добиените податоци, во согласност со точките б) и в) од овој член, за презентирање на Агенцијата за храна и ветеринарство. Резултатите од прегледите и тестовите се чуваат најмалку две години, и

д) да се известува Агенцијата за храна и ветеринарство, доколку резултатот од лабораториското испитување, наведено во точката в) од овој член, или секои други достапни информации, откријат постоење на сериозна опасност по здравјето на животните или на луѓето.

Член 3

Општи технички услови за објекти за производство на храна за домашни миленици и технички објекти

(1) Објектите во кои се произведува храна за домашни миленици, грицкалицы и технички производи, со исклучок на органски ѓубрива, средства за подобрување на почвата и деривати од масти добиени од Категоријата 2 материјали, треба да:

- 1) поседуваат соодветни простории за складирање и обработка на пристигнатите материјали со комплетна безбедност, и
- 2) поседуваат соодветни простории за нештетно отстранување на неискористените нуспроизводи од животинско потекло, кои остануваат по производството на производите, во согласност со член 14 од Законот за нус производи од животинско потекло, или овие материјали треба да се испратат во преработувачки објекти, или во објекти за горење, палење или согорување, во согласност со член 14 од Законот за нус производи од животинско потекло.

Член 4

Посебни технички услови за храната за домашни миленици и кучешки грицкалицы

(1) Нус производите од животинско потекло кои единствено можат да се користат во производството на храна за домашни миленици и грицкалицы за домашни миленици се следните производи:

- 1) делови од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;
- 2) делови од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;
- 3) сурова кожа и крзна, копита и рогови, свински четини и пердуви од животни кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед и утврдување на исправност за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавство;
- 4) крв од животни, освен од преживари, кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед, и утврдување на исправност за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавство;
- 5) нус производи од животинско потекло, добиени со текот на производство на производи за исхрана на луѓето, вклучувајќи ги и обезмастените коски и чварки;
- 6) неискористена храна од животинско потекло, или неискористена храна, која содржи производи од животинско потекло, освен помии, кои повеќе не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини, или заради проблеми во производството, или дефекти во пакувањето, или други дефекти кои не претставуваат било каков ризик за луѓето или животните;
- 7) сурово млеко од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, која преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;
- 8) риби или други морски животни, освен морските цицачи, уловени на отворено море за потребите од производство на рибино брашно;
- 9) свежи нус производи од риба од објекти за производство на производи од риба за исхрана на луѓето;
- 10) лушпи од јајца, нус производи од инкубатори и нус производи од скршени јајца кои потекнуваат од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, кои преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;

(2) Суровата храна за домашни миленици може да се произведува само од:

- 1) делови од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;
- 2) делови од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;

(3) Конзервираната храна за домашни миленици треба да подлежи на термичка обработка со минимална F_c вредност од 3.

(4) Преработената храна за домашни миленици, со исклучок на конзервираната храна за домашни миленици, треба да подлежи на термичка обработка низ целата нејзина супстанца од најмалку 90 °C. По третманот, треба да се преземат сите мерки на претпазливост за да се обезбеди дека производот не е изложен на контаминација. Производот треба да се пакува во нова амбалажа.

(5) Грицкалиците за домашните миленици треба да подлежат на термички третман кој е доволен да се уништат патогените организми, вклучително и салмонелата. По третманот, треба да се преземат сите мерки на претпазливост за да се обезбеди дека производот не е изложен на контаминација. Производот треба да се пакува во нова амбалажа.

(6) Суровата храна за домашни миленици треба да се пакува во нова амбалажа, која спречува пропуштање. Треба да се преземат ефективни чекори за да се обезбеди дека производот не е изложен на контаминација во текот на производствениот ланец, сè до моментот на продажба. Зборовите „само храна за домашни миленици“ треба видливо и читливо да биде истакната на амбалажата.

(7) Во текот на производството и/или во текот на складирањето, пред испораката треба да се земат мостри по случаен избор, за да се утврди усогласеноста со следниве стандарди:

— Salmonell: отсуство во 25 гр.: n = 5, c = 0, m = 0, M = 0

— Enterobacteriaceae: n = 5, c = 2, m = 10, M = 300 in 1 g

каде:

n = број на мостри кои треба да се тестираат;

m = прагот на вредност на бројот на бактерии, резултатот се смета задоволителен доколку бројот на бактерии во сите примероци не ја надминува m;

M = максималната вредност за бројот на бактерии, резултатот се смета незадоволителен доколку бројот на бактерии во еден или повеќе мостри е M или поголем; и

c = број на мостри на пресметаните бактерии, кој може да биде меѓу m и M, мострата сеуште се смета за прифатлива, доколку бројот на бактерии во другите примероци е m или помал.

Во секој случај, за конзервираната храна за домашни миленици која е подложена на термички третман согласно став (2) од овој член, мострирањето и тестирањето на Salmonell и Enterobacteriaceae не е неопходно.

(8) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на храна за домашни миленици и кучешки грицкалици доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји;

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло; и

4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

Член 5

Посебни технички услови за непреработени ѓубриво

(1) Неможе да се врши прометот со непреработено ѓубриво од сите видови животни, освен од живина или еквиди доколку:

1) потекнуваат од област која не подлежи на ограничувања врз основа на сериозна пренослива болест, и

2) Агенцијата за храна и ветеринарство, може да одобри внесување на територијата на Република Македонија на ѓубриво наменети за преработка во технички објект, објекти за биогаз или компост, одобрени од Агенцијата за храна и ветеринарство, во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло за производство на производи од преработено ѓубриво. Во овие случаи, ѓубривото треба да биде проследено со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

(2) Прометот со непреработено ѓубриво од живина може да се врши по следните услови:

1) ѓубривото треба да потекнува од област која не подлежи на ограничувања врз основа на болеста Њу Кастрл или Авијарна инфлуенза;

2) освен тоа, непреработеното ѓубриво од јата на перната живина, кои се вакцинирани против болеста Њу Кастрл не смее да се испорачува во регион, кој има добиено статус на зона слободна од Њу Кастрл без вакцинација, согласно прописите за здравствена заштита на животните, и

3) ѓубривото треба да биде проследено со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(3) Во промет не се става непреработено ѓубриво од еквиди ако потекнува од одгледувалишта кои се предмет на рестрикции од аспект на здравствена заштита на животните а особено од болестите Сакагија, Везикуларен стоматитис, Антракс или Беснило согласно прописите за здравствена заштита.

(4) Не може да се врши увоз на непреработено ѓубриво.

Член 6

Посебни технички услови за органски ѓубрива и збогатувачи на почвата

(1) Органски ѓубрива и збогатувачи на почвата може да се става во промет доколку:

1) потекнуваат од технички објекти, објекти за биогаз или објекти за компост, одобрени од Агенцијата за храна и ветеринарство;

2) се произведени од Категорија 2 или Категорија 3 материјали;

3) биле подложени на процесот на термичка обработка на најмалку 70 °C, најмалку 60 минути, и биле подложени на намалување на спорогените бактерии и токсичните формации.

4) се произведени во согласност со условите за стерилизација со притисок или со други услови за спречување на ризици кои се јавуваат по здравјето на луѓето и животните во согласност со условите кои се утврдени со член 17 од Законот за нус производи од животинско потекло и сите мерки кои се утврдени во согласност со точка 7) од овој член.

5) во случај на коски и месо добиени од Категорија 2 материјал и преработени животински протеини наменети за употреба како или во органски вештачки ѓубрива и збогатувачи на почва, тие се измешани со состојка за да се исклучи понатамошната употреба на смесата заради хранење и се обележани кога тоа се бара со мерките кои се однесени според точка 7) од овој член.

Не се бара мешање со состојка на органските вештачки ѓубрива и збогатувачите на почвата чија употреба за хранење се исклучува како резултат на нивниот состав или пакување.

6) Остатоците од варењето од трансформацијата во биогаз или компост можат да се стават во промет и да се користат како органски вештачки ѓубрива или збогатувачи на почвата.

7) Мерките за примена на точката 5) од овој член можат да се утврдат во врска со следново:

(а) условите за здравјето на луѓето и животните за производство и употреба на органски вештачки ѓубрива и збогатувачи на почвата;

(б) состојки или супстанции за обележување на органски вештачки ѓубрива или збогатувачи на почвата;

(в) состојки кои треба да се помешаат со органски вештачки ѓубрива или збогатувачи на почвата;

(г) дополнителни услови, како што се методи кои треба да се искористат за обележување и минималните соодноси кон кои треба да се придржуваат при подготвувањето на смесата, со цел да се исклучи употребата на таквите вештачки ѓубрива или збогатувачи на почва заради хранење, и

(д) случаи каде составот или пакувањето дозволува материјалите да се изземат од условите за мешање.

8) Агенцијата за храна и ветеринарство, каде органско ѓубриво или збогатувач на почвата којшто е произведен од брашно од месо и коски добиени од Категорија 2 материјал или од преработени животински протеини кое се применува на земјиште, овластува една или повеќе состојки кои треба да се измешаат со оние материјали, во согласност со точките 5) и 7) од овој член.

9) Агенцијата за храна и ветеринарство може да одобри примена на други стандардни процесни параметри доколку апликантот демонстрира дека тие параметри обезбедуваат минимизирање на биолошкиот ризик. Демонстрацијата треба да вклучува и валидација, која треба да се изведе врз основа на:

а) идентификација и анализа на можните опасности вклучително и влијанието на влезните материјали, засновано на комплетно дефинирање на условите на пререработка, како и процена на ризик која се евалуира врз специфичните услови за преработка во практични услови под нормални и атипични ситуации.

б) валидација на процесите со:

1. мерење на редуција на вариабилноста/инфективноста на ендогените индикатор организми во текот на процесот, кога индикаторот е:

- постојано присутни во сировиот материјал во висок број,
- не помалку термички резистентни на леталните аспекти на процесот на третман, но исто така сигнификантно не повеќе резистентни од патогените за кои се користат за мониторингот, и
- релативно лесни за квантификација и релативно лесни за идентификација и конформација;

или

2. мерење на редуција на вариабилноста/инфективноста во текот на експозитурата, за тест организми кои се добро карактеризирани или вируси внесени во соодветни тест тела во почетниот материјал;

3. валидацијата од точка б) на овој став треба да демонстрира дека процесот постигнува намалување на комплетниот ризик:

- за термички и хемиски процеси со редуција на *Enterococcus faecalis* од најмалку 5 log10 и со редуција на инфективниот титар на терморезистентни вируси како

Parvovirus, кои тие се идентификувани како релевантна опасност, од најмалку $3 \log_{10}$, и

— за хемиски процеси истотака со редукција на резистентните паразити како јајца на *Ascaris sp* со најмалку 99,9 % ($3 \log_{10}$) на вариабилните фази.

4. дизајнирање на комплентен контролен програм вклучително и процедура за мониторинг на процесот.

5. мерки кои обезбедуваат континуиран мониторинг и супервизија на релевантните процесни параметри одредени во контролните програми кога објектот работи.

Деталите за релевантните процесни параметри кои се користат во објектот како и другите критични контролни точки треба да бидат запишани и чувани, така да сопственикот, операторот или нивниот представник може да спроведе следење на работењето на објектот. Записите треба да бидат достапни на барање на Агенцијата за храна и ветеринарство.

Информациите во однос на процесот кој е одобрен согласно оваа точка, треба да бидат достапни на барање на Агенцијата за храна и ветеринарство.

в) репрезентативни мостри од ѓубривото, кои се земени во текот или непосредно по преработката во објектот со цел да се обезбеди мониторинг на процесот, треба да ги исполнуваат следните стандарди:

Escherichia coli: $n = 5$, $c = 5$, $m = 0$, $M = 1\ 000$ во 1 g;

или

Enterococaceae: $n = 5$, $c = 5$, $m = 0$, $M = 1\ 000$ во 1 g;

и

репрезентативни мостри од ѓубривото, кои се земени во текот или по изнесување од местото на складирање во техничкиот објект, објектите за биогаз или објектите за компост треба да ги исполнуваат следните стандарди:

Salmonella: одстувато во 25 g: $n = 5$; $c = 0$; $m = 0$; $M = 0$

каде:

n = број на мостри кои треба да се тестираат;

m = праг на вредноста за бројот на бактерии; резултатот се смета задоволителен доколку бројот на бактерии во сите мостри не го надминува m ;

M = максимална вредност на бројот на бактерии; резултатот се смета незадоволителен доколку бројот на бактерии во една или повеќе мостри е еднаков на M или е поголем; и c = бројот на бактерии во мострите, чиј број може да биде меѓу m и M , мострата сепак се смета прифатлива доколку бројот на бактерии во другите мостри е m или помал.

Органските ѓубрива и збогатувачите на почвата кои не ги исполнуваат наведените критериуми ќе се сметаат за непреработени:

г) тие треба да бидат складирани на начин кој обезбедува дека по преработката контаминацијата и секундарната инфекција и влажност се минимизирани. Тие треба да бидат складирани во:

— добро затворени и изолирани силоси; или

— добро затворени пакувања (пластични вреќи или големи вреќи).

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на органски ѓубрива и збогатувачи на почвата доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други

документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) ги исполнуваат условите од став 5 на овој член; и

4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство го поттикнува, доколку е потребно, развојот, ширењето и употребата на националните водичи за добра земјоделска практика за примена на органски ѓубрива и збогатувачи на почвата на земјиштето.

(4) Ставањето во промет на гуано „птичјо ѓубре“ не подлежи на никакви услови во однос на здравствената состојба на животните.

Член 7

Посебни технички услови за крв и производи од крв за технички цели, вклучително и фармацевтски производи, ин витро дијагностички и лабораториски агенси, со исклучок на серум на еквиди

(1) Увозот на крв се врши според следните услови:

1) Агенцијата за храна и ветеринарство го одобрува увозот на производи од крв доколку:

- а) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји;
- б) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти; и
- в) се придружени со ветеринарно здравствен сертификат.

2) Агенцијата за храна и ветеринарство го одобрува увозот на производи од крв доколку потекнуваат од трета земја или регион каде:

а) во случај на производи од крв кои потекнуваат од преживари:

- животните и производите потекнуваат од региони каде не е регистрирано Лигавака и шап, Везикуларен стоматитис, Говедска чума, Чума кај малите преживари, Треска на Долината Рифт, Африканска чума кај коњите во последните дванаесет месеци и во кои вакцинацијата против тие болести не е изведена во последните дванаесет месеци кај приемливите видови и од региони од кои увозот на преживари е дозволен согласно законските прописи. Крвта од кои се произведени тие производи треба да биде собрана:
- од кланици кои се одобрени за увоз во Република Македонија;
- од живи животни во објекти кои се одобрени за увоз во Република Македонија;

од кланици одобрени и под контрола на надлежниот орган на третата земја. Агенцијата за храна и ветеринарство треба да биде официјално известена за адресата и регистерскиот број на таа кланица или тие податоци треба да ги содржи ветеринарно здравствениот сертификат, или

б) производите биле подложени на еден од следните третмани, со кои се гарантира отсуството на патогени агенси од болестите кои се наведени претходно:

- термичка обработка на температура од 65 °C, најмалку три часа, проследено со проверка на ефикасноста;
- ирадијација на 2,5 мегаради или гама зрачење, а потоа проверка на ефикасноста;
- промена на рН во рН 5, два часа, проследено со проверка на ефикасноста;
- термичка обработка од најмалку 90 °C, во цела нивна супстанција, проследено со проверка на ефикасноста, или

секоја друг третман одобрен од Агенцијата за храна и ветеринарство, или

в) по исклучок од точка б), Агенцијата за храна и ветеринарство може да дозволи увоз од земји со животни кои се серопозитивни на Плав јазик, на крв и производи од крв кои се наменети за технички цели вклучително и фармација, ин витро дијагноза и лабораториски реагенси, обезбедувајќи дека одобриениот техничкиот објект на финалната дестинација е под контрола на Агенцијата за храна и ветеринарство, пратката е транспортирана директно во објекти и се преземени сите мерки на претпазливост вклучително и безбедно нештетно одстранување на отпадот, неискористениот или вишокот материјал, за да се избегне ризик од ширење на болеста на животните и луѓето, или

г) во случај на производи од крв добиени од животни кои припаѓаат на таксомот Proboscidae и Artiodactyla, како и нивните вкрстувања, а не се преживари:

- животните и нивните производи потекнуват од региони каде не се регистрирани случаи на Лигавка и шап, Везикуларна болест кај свињите, Африканска чума кај коњите, Класична чума кај свињите, Африканска чума кај свињите, Говедска чума, Чума кај малите преживари, Њу Кастрл или Авијарна инфлуенза во последните дванаест месеци и во кои не се спроведува вакцинација против тие болести за најмалку дванаесет месеци, или

д) производите биле подложени на еден од следните третмани, со кои се гарантира отсуството на патогени агенси од болестите кои се наведени претходно;

- термичка обработка на температура од 65 °C, најмалку три часа, проследено со проверка на ефикасноста;
- ирадијација на 2,5 мегаради или гама зрачење, а потоа проверка на ефикасноста;
- термичка обработка од најмалку 90 °C, во цела нивна супстанција, проследено со проверка на ефикасноста, или
- секоја друг третман во согласност со одобрување од Агенцијата за храна и ветеринарство .

Член 8

Посебни технички услови за серум од коњи

(1) Серумот треба да:

1) потекнува од еквиди кои не покажуваат знаци на сериозни преносливи болести согласно прописите за здравствена заштита на животните, или било која друга сериозна пренослива болест на која еквидите се приемливи, и

2) е добиен од институции или центри кои не подлежат на ограничување од аспект на здравствената заштита на животните.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство може да одобри увоз на серум, доколку тој:

1) потекнува од еквиди родени и одгледани во трета земја од која е дозволен увозот на коњи за колење;

2) е добиен, преработен и испорачан во согласност со следниве услови:

а) потекнува од земја, во која следниве болести задолжително се пријавуваат: Африканска чума кај коњите, Дурина, Сакагија, Коњски енцефалитис (сите типови, вклучувајќи и VEE), Инфективна анемија кај копитари, Везикуларен стоматитис, Беснило и Антракс;

б) е добиен, под надзор на доктор по ветеринарна медицина, од еквиди, кои во периодот на собирањето, се слободни од клинички знаци на инфективни болести;

в) е добиен од еквиди, кои од раѓањето останале на територијата, или, во случај на официјална регионализација, која е сообразна на прописите во Република Македонија, во деловите на територијата на трета земја, во која:

- Венецуелски коњски енцефалитис не се појавил во текот на последните две години;
- Дурина не се појавила во текот на последните шест месеци, и
- Сакагија не се појавила во текот на последните шест месеци.

г) е добиен од еквиди, кои никогаш не престојувале на одгледувалиште кои било предмет на забрани од аспект на здравствената заштита на животните, или, каде:

- во случај на Енцефалитис кај коњите, датумот, кога сите коњи кои страдале од болеста биле заклани, е најмалку шест месеци пред датумот на собирање;
- во случај на Инфективна анемија кај коњите, сите заразени животни се заклани, а останатите животни покажале негативна реакција на двата Когинови тестови, кои биле направени во период интервал од три месеци;
- во случај на Везикуларен стоматитис, забраната е укината најмалку шест месеци пред датумот на собирање;
- во случај на Беснило, последниот случај е регистриран најмалку еден месец пред датумот на собирање;
- во случај на Антракс, последниот случај е регистриран најмалку петнаесет дена пред датумот на собирање, или
- сите животни од видовите подложни на болеста, кои биле лоцирани на одгледувалиштето, се заклани, а просториите биле дезинфицирани, најмалку 30 дена пред датумот на собирање (или, во случајот на Антракс, најмалку петнаесет дена пред тоа);

д) е подложен на сите мерки на претпазливост за да се избегне контаминација со патогени агенси во текот на производството, манипулирањето и пакувањето;

ѓ) е спакуван во херметички затворени контејнери, на чија етикета е јасно назначено „серум од еквиди“ и е наведен регистарскиот број на објектот на собирање;

е) потекнува од објект кој е одобрен од надлежниот орган на третата земја и ги исполнува посебните услови утврдени со овој правилник;и .

ж) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

Член 9

Посебни технички услови за сурови кожи и кожи на копитари

(1) Одредбите од овој член не се однесуваат на :

1) сурови кожи и кожи на чапункари и копитари, кои ги исполнуваат прописите согласно прописите за здравствена заштита на животните;

2) сурови кожи и кожи од чапункари и копитари, кои се подложени на комплетен процес на штавање;

3) „вет блу“;

4) „конзервирана кожа“, и

5) варосани сурови кожи (обработени со вар и во саламура на рН вредност од 12 до 13, најмалку осум часови).

(2) Одредбите од овој член се применуваат за свежи, смрзнати и третираны сурови кожи и кожи.

За целите на овој правилник, под третираны сурови кожи и кожи се подразбира, сурови кожи и кожи кои се:

1) сушени;

2) суво солени и водено солени, најмалку четрнаесет дена пред испораката;

3) ставени седум дена во морска сол со додавање 2% содиум карбонат;

4) сушени четириесет и два дена на температура од најмалку 20 °Ц, или

5) конзервирани со процес, кој се разликува од процесот на штавањето, а одобрен од Агенцијата за храна и ветеринарство.

(3) Прометот со свежи или замрзнати сурови кожи и кожи подлежи на истите ветеринарно санитарни услови како и прометот на свежо месо.

(4) Прометот со обработените сурови кожи и кожи е дозволена под услови дека комерацијалниот документ, кој ја придружува секоја пратка, потврдува дека:

1) суровите кожи и кожите биле обработени во согласност со одредбите од овој правилник; и

2) пратката не била во контакт со други производи од животни или живи животни, кои претставуваат ризик за ширење на сериозна преносна болест.

(5) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на свежи или замрзнати сурови кожи и кожи ако:

1) потекнуваат од животни;

2) потекнуваат од трети земји, односно региони кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји;

3) најмалку дванаесет месеци пред испораката се слободни од следните болести:

— Класична чума кај свињите;

— Африканска чума кај свињите; и

— Говедска чума;

4) најмалку дваесет и четири месеци пред испораката немало појава на Лигавка и шап и најмалку дванаесет месеци пред испораката, не е спроведена вакцинација против Лигавка и шап;

5) се добиени од:

а) животни кои престојувале на територијата на земјата на потекло најмалку три месеци пред колењето, или во случај на животни помлади од три месеци, од раѓањето;

б) во случај на сурови кожи и кожи од чапункари, животни кои потекнуваат од одгледувалишта, на кои немало појава на Лигавка и шап претходните триесет дена, и немало појава на Лигавка и шап во радиус од десет км околу нив, во последните триесет дена;

в) во случај на сурови кожи и кожи од свињи, животните кои потекнуваат од одгледувалишта, на кои немало појава на Везикуларна болест кај свињите, претходните триесет дена или Класична и Африканска чума кај свињите, претходните четириесет дена, и немало појава на овие болести во радиус од десет км околу одгледувалиштето за најмалку триесет дена, или

г) животните кои поминале низ анте мортем ветеринарно санитарна инспекција во кланиците дваесет и четири часа пред колењето и не покажале симптоми на присуство на Лигавка и шап, Говедска чума, Класична чума кај свињите и Африканска чума кај свињите, или везикуларна болест кај свињите;

д) се подложени на сите мерки на претпазливост, за да се избегне повторувања на контаминацијата со патогени агенси; и

ѓ) ако се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

(б) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на третираны сурови кожи и кожи ако:

1) се добиени од животни кои, или (и);

а) делови од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;

б) делови од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;

в) сурови кожи и кожи кои потекнуваат од животни кои не покажуваат никакви клинички симптоми на болести кои се пренесуваат од производите на луѓето и животните и кои не подлежат на никаква забрана или ограничување заради здравствената состојба на животните.

2) и потекнуваат од :

а) трети земји, односно региони кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји;

б) трети земји, односно региони кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји, и се третираны со следните методи:

— ставени седум дена во морска сол со додавање 2% содиум карбонат; или

— сушени четириесет и два дена на температура од најмалку 20 °C;

в) еквиди или преживари кои потекнуваат од трети земји, односно региони кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји и се чувани одовоеени најмалку дваесет и еден ден;

г) во случај на солени сурови кожи и кожи кои се транспортираат со брод, тие се чувани одвоеено по третманот, во текот на транспортот за најмалку четиринаесет дена или пред увозот седум дена се чувани одвоеено и се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат кој го потврдува тој третман и времетраењето на транспортот; и

д) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

ѓ) пратката не била во контакт со други животински производи, или со живи животни, кои представуваат ризик за ширење сериозна преносна болест.

(7) Необработените, оладените, или обработените сурови кожи и кожи од чапункари треба да се увезуваат во контејнери, сувоземни превозни средства, железнички вагони или бали, запечатени од страна на надлежниот орган на третата земја на испорака.

Член 10

Посебни технички услови за трофеи од ловен дивеч

(1) Без оглед на прописите за заштита на дивата фауна, трофеите од ловен дивеч изработени од чапункари, копитари и птици, кои биле подложени на комплетен третман на препарирање со обезбедување на нивната конзервација на собна температура и други видови животни, не се предмет на било каква забрана или ограничување од аспект на здравствена заштита на животните.

(2) Без оглед на прописи за заштита на дивата фауна, трофеите на ловен дивеч од копитари и птици, кои не биле подложени на третманот од ставот 1) од овој правилник треба да:

1) се добиени од животни кои потекнуваат од област која не е предмет на ограничувања, поради присуство на сериозни преносливи болести, на кои се приемливи дадените видови, или

2) ги исполнуваат условите согласно овој член доколку се добиени од животни кои потекнуваат од области кои се предмет на органичувања поради присуството на сериозни преносливи заразни болести за кои се применливи дадените видови.

(3) Во однос на трофеите од ловен дивеч кои се состојат само од коски, рогови, копита, канци, разгранети рогови, или заби, трофеите треба да се:

1) потопени во врела вода за одреден соодветен период на време, со цел да се обезбеди дека се отстранети сите материи освен коски, рогови, копита, канци, разгранети рогови, или заби;

2) дезинфицирани со средство одобрено од надлежниот орган, а особено со хидроген пероксид за делови кои се состојат од коски;

3) пакувани, веднаш по третманот, без контакт со други производи од животинско потекло, кои би можеле да ги контаминираат, во поединечни, отворени и затворени амбалжи, за да се избегне последователна контаминација, и

4) придружени со документи или сертификат, со која се потврдува дека се исполнети горенаведените услови.

(4) Трофеите од ловен дивеч, кои се состојат само од сурови кожи и кожи, треба да се:

1) сушени, или

2) суво или водено засолени најмалку четиринаесет дена пред испораката, или

3) конзервирани со друг вид на обработка, различен од штавење, одобрена од Агенцијата за храна и ветеринарство .

4) спакувани веднаш по третманот, без контакт со други производи од животинско потекло, кои би можеле да ги контаминираат, во поединечни, отворени и затворени амбалжи, за да се избегне последователна контаминација, и

5) придружени со документи или ветеринарно – здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит⁶, со кои се потврдува дека се исполнети горенаведените услови.

(5) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на обработени трофеи од ловен дивеч од птици и папкари, само од коски, рогови, копита, канци, разгранати рогови, заби, сурови кожи, или кожи од трети земји, доколку се:

1) придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит;

2) во согласност со условите од ставот 3 и 4 на овој член. Меѓутоа, во случај на суво солени или водено - солени кожи, кои се транспортирани со брод, кожата не треба да се засолат четиринаест дена пред испораката, обезбедувајќи дека се засолени најмалку четиринаесет дена пред увозот.

3) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји.

(6) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот, во согласност со условите од ставот (7) на овој член, на трофеите од дивни птици и чапункари, кои се состојат од целосен анатомски склоп, и не се обработени, од трети земји:

1) ако потекнуваат од земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) од кои е дозволен увозот на сите категории свежо месо од соодветните видови.

(7) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на трофеите од ловен дивеч од став 6 на овој член, доколку:

1) потекнуваат од животни од област која не е предмет на ограничувања, како резултат на присуство на сериозна пренослива болест, на која се приемливи животните од дадените видови;

2) се спакувани веднаш по третманот, без контакт со други производи од животинско потекло, кои би можеле да ги контаминираат, во поединечни, отворени и затворени амбалажи, за да се избегне последователна контаминација; и

3) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

Член 11

Посебни технички услови за волна, влакна, свинска четина, пердуви и делови од пердуви

(1) Необработената волна, необработените влакна, необработените свинска четина и необработените пердуви и делови од пердуви треба:

1) да се добиени од животни чие свежо месо е дозволено за исхрана на луѓето од сите категории на соодветните видови;

2) да бидат соодветно затворени во амбалажа и суви.

(2) Во случај на необработени пердуви и делови од пердуви испратени директно од кланица до преработувачкиот објект, Агенцијата за храна и ветеринарство може да одобри исклучок од критериумот за сувост, доколку се обезбеди дека:

1) се преземени сите неопходни мерки за да се избегне било каквко потенцијално ширење на болести;

2) транспортот се изведува во отпорни на истекување контејнери и/или возила кои треба да бидат исчистени и дезинфицирани непосредно по секоја употреба, и

(3) Движење на свински четини од региони со ендемска Африканска чума кај свињите, не е дозволен, со исклучок на свинска четина која е:

1) извриена, исушена и избелена, или

2) подложена на некоја друга обработка, која со сигурност ги усмртила патогените агенси, ако доказот на ова дејствие е наведен во форма на сертификат од доктор по ветеринарна медицина одговорен за местото на потекло. Фабричкото перење не може да се смета како обработка за целите на оваа одредба.

(4) Одредбите од ставот 1 не се применуваат за декоративните пердуви или за пердуви, кои:

1) ги пренесуваат патници за нивна приватна употреба, или

2) се во облик на пратка испратена до приватни поединци за неиндустриски цели.

(5) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на свински четини од трети земји или делови од трети земји, доколку:

1) свинските четини се добиени од животни кои потекнуваат и се заклани во кланици во земјата на потекло;

2) немало ниту еден случај на Африканска чума кај свињите во текот на последните дванаесет месеци, придружени со ветеринарно здравствен сертификат;

3) еден или повеќе случаи на Африканска чума кај свињите се појавил во текот на последните дванаесет месеци под посебни услови и се придружени со ветеринарно здравствен сертификат; и

4) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(6) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на непреработена волна и влакна доколку се:

1) соодветно спакувани во затворени амбалажи и се суви, и

2) директно испратени до техничките објекти, или до интермедијарните објекти, под услови кои обезбедуваат избегнување на секое ширење на патогени агенси.

(7) Увозот на необработени пердуви и делови од пердуви не е дозволен.

1) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на преработени пердуви и делови од пердуви доколку:

а) се обработени декоративни пердуви, обработени пердуви во багаж на патници за нивна приватна употреба или пратки на третираните пердуви испратени до приватни индивидуални лица за неиндустриски цели, и

б) се придружени со комерцијален документ кој потврдува дека пердувите или деловите од пердувите се третираны во пара или со друг метод кој обезбедува инактивација на патогените агенси и се соодветно затворени во амбалажа и суви.

Член 12

Посебни технички услови за нус производи од животинско потекло од пчели

(1) Нус производите од животинско потекло од пчелите наменети единствено за употреба во пчеларството треба:

1) да не потекнуваат од област која е предмет на забрана заради појвата на:

- а) Американска чума на леглото (*Paenibacillus larvae larvae*);
 - б) Акариоза (*Acarapis woodi* (Rennie), освен доколку областа на дестинција не обезбедила соодветни гаранции во согласност со прописите за здравствена заштита на пчелите;
 - в) *Aethina tumida*;
 - г) *Tropilaelaps* spp. (*Tropilaelaps* spp) и
- д) ги исполнуват соодветните одредби од прописите за здравствена заштита на пчелите.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на нус производи од пчели доколку ги исполнуват следните услови :

1) за пчеларски производи наменети единствено за користење во пчеларството, доколку:

- а) ако потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји; или
- б) се подложени на температура од $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$ или пониска за најмалку дваесет и четири часа; или
- в) во случај на восок, материјалот е рафиниран или преработен пред увозот.

(3) За пчелин восок за технички цели, кој не е во форма на пчелин восок и е во форма на пчелина кошница, доколку.

1) е рафиниран или преработен пред увозот; и

2) е придружен со комерцијалн документ кој го потврдува рафинирањето и преработката.

(4) Треба да се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(5) Не може да се врши увоз на пчелин восок во форма на пчелини кошници.

Член 13

Посебни технички услови за коски и производи од коски (освен на коскено бршно), рогови и производи од рогови (освен на бршното од рогови), копита и производи од копита (освен на бршното од копита), наменети за употреба, освен како материјал за храна на животни, органски ѓубрива, или средства за подобрување на почвата

(1) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на коски и производи од коски (освен на коскено бршно), на рогови и производи од рогови (освен на бршното од рогови), на копита и производи од копита (освен на бршното од копита), за производство на технички производи, доколку:

1) производите се сушени пред извозот и не се оладени или замрзнати;

2) производите се транспортирани само по копно и море од нивната земја на потекло директно до граничен ветеринарен премин во Република Македонија и не се транзитирани со брод до некое пристаниште или место надвор од Република Македонија;

3) по прегледот на официјален ветеринар на граничен премин, производите директно се пренесуваат до техничкиот објект, и

4) ако потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

(2) Секоја пратка треба да биде придружена со:

1) комерцијален документ со печат од надлежниот орган, кој врши надзор врз објектот на потеклото, вклучувајќи ги и следниве податоци:

а) земјата на потекло;

б) името на објект на производство;

в) природата на производот (сушени коски, производи од сушени коски, сушени рогови, производи од сушени рогови, сушени копита и производи од сушени копита); и

г) потврда, доказ дека производот е:

— добиен од здрави животни, заклани во кланица; или

— сушен 42 денови на просечна температура од најмалку 20 °C;

— подложени на термички третман за еден час на најмалку 80 °C во средината на внатрешноста, пред сушењето;

— печен еден час на најмалку 800°C во средината на внатрешноста, пред сушењето;

— поминал низ процес на ацидификација (спуштање на рН вредноста) одржувана на помалку од Ph 6 во средината на внатрешноста, најмалку еден час пред сушењето; или

— во ни една фаза не е наменет како материјал за храна за луѓе, храна за животни, органски ѓубрива, или средства за подобрување на почвата;

2) пропратна декларација на увозникот.

(3) При испораката на територијата на Република Македонија, материјалот треба да биде затворен во херметички затворени контејнери или возила, или да се пренесува непакуван во брод. Во сите случаи на транспорт, сите пропратни документи треба да го носат името и адресата на техничката објект.

(4) По извршената ветеринарно санитарен преглед на границата, материјалот треба директно да се транспортира во техничкиот објект.

(5) Евиденцијата за количината и природата на материјалот треба да се чува во текот на производството, на начин со кој ќе се обезбеди дека материјалот е користен за утврдената намена.

Член 14

Посебни технички услови за нуспроизводи од животинско потекло за производство на храна за домашни миленици, за фармацевтски и други технички производи

(1) Се забранува употребата на Категорија 1 материјали наведен во точките 1.1, 1.2, 1.4 и 1.5 на став 1. од Листата на категоризирани нус производи од животинско потекло за производство на преработени производи коишто се наменети за употреба или примена на луѓе или животни, освен за следниве преработени производи:

-Козметички производи;

- активни медицински помагала;

- медицински помагала;

- ин витро дијагностички медицински помагала;

- ветеринарни медицински препарати;
- медицински препарати;
- деривати кои не се наменети за исхрана на фармски животни и за апликација на земја од која фармските животни би се хранеле, и
- деривати наменти за исхрана на крзнени животни.

(2) Доколку нус производот од животинско потекло или нивните деривати се користи за исхрана на фармски животни, за апликација на земја од која фармските животни би се хранеле а не се наменети за исхрана на крзнени животни, тие се ставаат во промет, освен за увоз, во согласност со посебните барања за преработени животински протеини и други преработени производи, под услов да се не утврдени какви било посебни барања за таквите производи.

(3) Операторите ги исполнуваат барањата за ставање во промет, освен за увозот, за храна за домашни миленици, доколку обезбедат:

(а) услови за пласирање на пазарот на увезена храна за миленици или храна за миленици произведена од увезени материјали, од Категорија 1 материјал наведен во точка 1.3 на член 1. од Листата на категоризирани нус производи од ивотинско потекло;

(б) условите за безбедно наоѓање на извори и движење на материјалот кој треба да се користи под услови кои исклучуваат ризици врз здравјето на луѓето и животните;

(в) документација,

(г) параметри за процесот на производство, особено во врска со примената на физички и хемиски обработки на употребениот материјал;

(д) услови за тестирање кои се применливи на крајниот производ, и

(ѓ) услови за безбедна употреба на изведени производи кои наметнуваат ризик врз здравјето на луѓето и животните.

(4) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на нус производи од животинско потекло наменети за производство на храна за домашни миленици, фармацевтски производи и други технички производи, доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) се состојат само од следните нус проиводи од животинско потекло:

а) делови од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;

б) делови од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;

в) сурова кожа и крзна, копита и рогови, свински четини и пердуви од животни кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед и утврдување на исправност за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавство;

г) крв од животни, освен од преживари, кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед, и утврдување на исправност за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавство;

д) нус производи од животинско потекло, добиени со текот на производство на производи за исхрана на луѓето, вклучувајќи ги и обезмастените коски и чварки;

ѓ) неискористена храна од животинско потекло, или неискористена храна, која содржи производи од животинско потекло, освен помии, кои повеќе не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини, или заради проблеми во производството, или дефекти во пакувањето, или други дефекти кои не претставуваат било каков ризик за луѓето или животните;

е) сурово млеко од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, која преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;

ж) риби или други морски животни, освен морските цицачи, уловени на отворено море за потребите од производство на рибино брашно;

з) свежи нус производи од риба од објекти за производство на производи од риба за исхрана на луѓето;

с) лушпи од јајца, нус производи од инкубатори и нус производи од скршени јајца кои потекнуваат од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, која преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;

3) нус производите од животинско потекло за употреба како храна за крзнаши или за употреба како сирова храна треба да се состојат само од следните делови:

а) од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;

б) од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;

(5) Длабоко се замрзнати во објектот на потеклото или се конзервирани на начин кој обезбедува да се спречи расипување во периодот помеѓу испораката и приемот во објектот на дестинација;

(6) Преземени се сите мерки на претпазливост за да се избегне повторувања на контаминацијата со патогени агенси;

(7) Спакувани се во нови амбалажи со кои се спречува секако пропуштање;

(8) Придружени се со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(9) По спроведената контрола од официјален ветеринар на граничен премин, тие се транспортираат:

1) директно во објект за производство на храна за домашни миленици или во технички објект, која гарантира дека нус производите од животинско потекло ќе се користат исклучиво за дозволената намена и дека нема да го напуштат објектот необработени; или

2) во интермедијарен објект; или

3) во одобрен и регистриран корисник или центар за собирање, кој гарантира дека нус производите од животинско потекло ќе се користат единствено за дозволените цели, одобрени од Агенцијата за храна и ветеринарство.

Член 15

Посебни технички услови за топени масти од Категорија 2 материјали за олеохемиска намена

(1) Топените масти добиени од Категорија 2 материјали за олеохемски намени треба да бидат произведени со користење на Методите 1 до 5 согласно Правилник за посебните услови во однос на објектите, техничката опременост, како и постапките и барањата за вршење на соодветна дејност кои треба да ги исполнуваат преработувачките објекти за Категорија 1 Материјали и Категорија 2 материјали на нус производи од животинско потекло.

(2) Топените масти добиени од преживари треба да бидат пречистени на начин кој обезбедува дека максималното ниво на вкупните преостанати нерастворливи нечистотии не надминува 0,15% во тежина.

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на топени масти добиени од Категорија 2 материјали, наменети за преработка со употреба на методи за преработка на Категорија 1 и 2 материјали доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) се произведени согласно Законот за нус производи од животинско потекло и подзаконските акти кои произлегуваат од него;

3) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(4) Топените масти треба да бидат транспортирани низ копно и/или море од земјата на потекло директно до граничниот ветеринарен премин на Република Македонија.

(5) По прегледот на официјален ветеринар на граничен премин, производите директно се пренесуваат до олеохемски објект за Категорија 2 материјал каде треба да се преработат во деривати на масти.

(6) Ветеринарно здравствениот сертификат треба да потврди дека:

1) топените масти нема да бидат пренаменети за било каква друга употреба освен понатамошно преработка со методи кои ги исполнуваат стандардите за преработка на топени масти, и

2) добиените деривати на масти ќе се користат единствено како органиски фертилајзери или за друга техничка употреба, освен употребата во козметиката, фармацијата и медицинските уреди.

(7) Топените масти треба директно да се транспортира до објектот на дестинација.

Член 16

Посебни технички услови за деривати на масти

(1) Доколу топени масти произведени од Категорија 2 материјали се искористени за производство на деривати на масти, треба да се искористи методи кој во нјамал степен ги исполнува стандардите за преработка на топени масти во деривати на масти.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на деривати на масти доколку се придружени со ветеринарно здравствен сертификат.

(3) Ветеринарно здравствениот сертификат треба да потврди:

- 1) дали дериватите на масти потекнуваат од Категорија 2 или 3 материјали;
- 2) во случај на деривати на масти произведени од Категорија 2 материјали, дека производитите:
 - а) се произведени со медот кој минимум ги исполнува стандардите за преработка на топени масти, и
 - б) дека единствено ќе се користат како органиски фертилајзери или подобрувачи на почвата или друга техничка намена, освен во козметиката, фармацијата и медицинските уреди.

Член 17

Посебни технички услови за додатоци за зачинување за производство на храна за домашни миленици

(1) Освен основните услови наведени во правилникот, додатоците за зачинување за производство на храна за домашни миленици треба да ги исполнуваат и следните услови:

(2) Непреработени материјали кои може да се користат за производство на течни/дехидрирани препработени производи од животинско потекло, кои се користат за засилување на вкусните вредности на храната, за домашни миленици се:

- 1) делови од заклани животни, исправни за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавството, но не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини;
- 2) делови од заклани животни, кои не се исправни за исхрана на луѓето, но не поради болести, кои се преносливи врз луѓето или животните и кои потекнуваат од трупови кои се исправни за исхрана на луѓето во согласност со националното законодавството;
- 3) сурова кожа и крзна, копита и рогови, свински четини и пердуви од животни кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед и утврдување на исправност за исхрана на луѓето, во согласност со националното законодавство;
- 4) крв од животни, освен од преживари, кои се заклани во кланица, по спроведен анте мортем ветеринарно санитарен преглед, и утврдување на исправност за исхрана на луѓе, во согласност со националното законодавство;
- 5) нус производи од животинско потекло, добиени со текот на производство на производи за исхрана на луѓето, вклучувајќи ги и обезмастените коски и чварки;
- 6) неискористена храна од животинско потекло, или неискористена храна, која содржи производи од животинско потекло, освен помии, кои повеќе не се наменети за исхрана на луѓето од комерцијални причини, или заради проблеми во производството, или дефекти во пакувањето, или други дефекти кои не претставуваат било каков ризик за луѓето или животните;
- 7) сурово млеко од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, која преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;
- 8) риби или други морски животни, освен морските цицачи, уловени на отворено море за потребите од производство на рибино брашно;
- 9) свежи нус производи од риба од објекти за производство на производи од риба за исхрана на луѓето;
- 10) лушпи од јајца, нус производи од инкубатори и нус производи од скршени јајца кои потекнуваат од животни кои не покажуваат клинички знаци на болест, која преку тој производ може да се пренесе врз луѓето или животните;

(3) Додатоците за зачинување на храната на домашни миленици треба да подлежат на метод на третман и параметри, кои обезбедуваат дека производот ги исполнува основните микробиолошки стандарди. По третманот, треба да се преземат сите мерки на претпазливост за да се обезбеди дека производот не е изложен на контаминација.

(4) Крајниот производ треба:

1) да биде спакуван во нова или стерилизирана амбалажа, или
2) транспортиран рефузно или во контејнер или со некое друго средство на транспорт кои се детално исчистени и дезинфицирани со средства за дезинфекција одобрени од Агенцијата за храна и ветеринарство пред употребата.

(5) Агенцијата за храна и ветеринарство ќе го одобри увозот на додатоци за зачинување на храна за домашни миленици доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за производство на храна за домашни миленици, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло; и

4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

Член 18

Посебни технички услови за преработени животински протеини кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Преработените животински протеини треба да ги исполнуваат и следните услови на стандарди преработка :

1) Преработените животински протеини од цицачи треба да подлежат на преработка со Методот 1. Преработените животински протеини од цицачи треба да бидат подвргнати на било кој од преработувачките Методи од 1 до 5 или Метод 7 и треба да бидат перманентно обележани со боја или на некој друг начин непосредно по преработката, пред нивното нештетно одстранување во согласност со законските прописи.

2) Преработените животински протеини од цицачи, наменти исклучиво за употреба како храна за домашни миленици, која се транспортира во одредени контејнери кои не се користат за транспорт на нуспроизводи или добиточна храна за исхрана на фармски животни, и која е испратена директно од преработувачки објект за Категорија 3 материјали, може да бидат подвргнати на било кој од методите на преработка Методи 1 до 5 или Метод 7.

3) Преработените животински протеини од нецицачи, со исклучок на рибиното брашно, треба да подлежат на некој од методите за преработка Методи 1 до 5 или Метод 7.

4) Рибиното брашно треба да подлежи на:

а) некој од методите за преработка, или

б) метод и параметри со кои се обезбедува усогласување на производот со основните микробиолошките стандарди од овој правилник.

(2) Пререботените животински протеини треба да ги исполнуваат и следните услови на складирање:

1) Преработените животински протеини треба да се пакуваат и складираат во нови стерилни вреќи или во соодветно конструирани корпи.

2) Треба да се преземат соодветни мерки за да се минимизира кондензацијата во корпите, конвеерите, или елеваторите.

3) Производите во конвеерите, елеваторите и корпите треба да бидат заштитени од случајна контаминација.

4) Опремата за манипулација на преработените животински протеини треба да се одржува во чиста и сува состојба и треба да има соодветни инспекциски точки за проверка на чистотата на опремата.

5) Сите објекти за складирање треба редовно да се празнат и да се чистат, според потребите условени со производството.

6) Преработените животински протеини треба да се чуваат суви. Објекто треба превентивно да спречи течењето и кондензацијата во складиштето.

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на пререботените животински протеини доколку се исполнети следниве услови:

а) ако потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

б) ако потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

в) ако се произведени во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло и

г) ако се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

2) Пред пратките да се пуштат во слободен промет, Агенцијата за храна и ветеринарство треба да земе мостри од преработените животински протеини на граничната инспекциска станица, за да обезбеди утврдување усогласеност со основните микробиолошки услови. Официјалниот ветеринар треба:

а) да земе мостри од секоја непакувана пратка на производи и

б) да земе мостри од пакуваната пратка со производи, по случаен избор, спакуван во објектот за производство на потекло.

3) Доколку шест последователни тестови на непакувани пратки, кои потекнуваат од трети земји се покажат негативни, Агенцијата за храна и ветеринарство може да земе мостри од следните непакувани пратки, по случаен избор. Доколку, еден од примероците по случаен избор даде позитивен резултат, Агенцијата за храна и ветеринарство треба да го извести надлежниот орган на земјата на потекло, со цел да превземе соодветни мерки за разрешување на состојбата. Надлежниот

орган на земјата на потекло треба овие мерки да ги даде на разгледување на надлежниот орган кој го вршел земањето мостри. Во случај на повторување позитивен резултат од истиот извор, надлежниот орган треба да земе мостри од секоја поединечна пратка од истиот извор, се додека шесте последователни тестови не се покажат негативни.

4) Евиденцијата за изведените контроли евиденцијата од резултатите на мострите земени од сите пратки се чува најмалку две години.

5) Кога една пратка ќе покаже позитивен резултат на салмонела, таа треба, или:
а) да се постапи во согласност со постапката утврдени со прописите за ветеринарно санитарен прелед и контрола на граничен ветеринарен премин, или

б) повторно да се преработи во преработувачки објект, одобрен од Агенцијата за храна и ветеринарство или да се деконтаминира со обработка, дозволена од страна на надлежниот орган. Пратката не се ослободува додека не се обработи и не се тестира на салмонела од страна на Агенцијата за храна и ветеринарство во согласност со основите микробиолошки услови и не се добие негативен резултат.

Член 19

Посебни услови за производи од крв кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Производите од крв треба да ги исполнуваат и следните услови на стандарди преработка :

1) некој од методите за преработка од Метод 1 до 5 или Метод 7, или

2) метод и параметри со кои се обезбедува усогласеност на производот со основните микробиолошките стандарди .

(2) Производите од крв треба да бидат произведени од крв од закрани животни, како суровина за производство, кои се хигиенски исправни за исхрана на луѓето, но не се наменети за исхрана на луѓе од комерцијални причини, и крв од закрани животни кои не се хигиенски исправни за исхрана на луѓе но не се заболени од болести кои се пренесуваат на луѓе и животни и потекнуваат од животни кои се прогласени за исправни за исхрана на луѓе може да се користи за производство на производи од крв.

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на производи од крв доколку се исполните следниве услови:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло, и

4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

Член 20

Посебни услови за топени масти и рибино масло кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Топените масти и рибино масло треба да ги исполнуваат и следните услови:

1) треба да се произведуваат со користење на Методите од 1 до 5 или Метод 7 и рибино масло со Метод 6.

2) Топената маст која потекнува од преживари треба да се пречисти на начин да максималните нивоа на вкупните нерастворливи нечистотии не надминат 0,15% во тежина.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на топени масти доколку :

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло или

а) целосно или делумно се добиени од суровини по потекло од свињи и потекнуваат од земја или дел од територијата на земја во која немало појава на слинавка и шап во последните 24 месеци и во која немало појава на класична чума кај свињите и африканска чума кај свињите во последните 12 месеци,

б) целосно или делумно се добиени од суровини по потекло од перната живина и потекнуваат од земја, или дел од територијата на земја, во која немало појава на болеста Њукасл и Авијарна Инфлуенза во претходните шест месеци,

в) целосно или делумно се добиени од суровини по потекло од преживари и потекнуваат од земја или дел од територијата на земја во која немало појава на Лигавка и шап во последните 24 месеци и во која немало појава на Говедска чума во последните 12 месеци, или

г) онаму каде што имало појава на една од горенаведените болести во текот на односниот горенаведен период, биле предмет на еден од следните процеси на термичка обработка:

- најмалку 70°C, најмалку 30 минути или
- најмалку 90°C, најмалку 15 минути,

д) деталите за податоците од критичните контролни точки се евидентираат и водат, со цел сопственикот, операторот, или нивниот претставник, а доколку е неопходно, Агенцијата за храна и ветеринарство за храна и ветеринарство може да го следи работењето на објектот. Во податоците треба да се вклучи: големината на парчињата, критичната температура, а како што е соодветно, апсолутното време, преглед на притисокот, процентот на напој на суровината и процентот на рециклирање на маста, и

4) ако се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на масло од риби доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло и

4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

(4) Кога се пакува топената маст и маслото од риба, треба да се ставаат во нови кутии, или во кутии кои се исчистени и треба да се преземат сите безбедносни мерки за да се спречи повторната контаминација. Кога се спроведува транспорт на непакувани производи, цевките, пумпите и непакуваните резервоари и сите други непакувани контејнери, или цистерните, кои се користат за транспортирање на производите од објектот за производство, директно на бродот, или во поморските танкери, или директно до објектите, треба да се прегледаат пред употребата за да се утврди дека се чисти.

Член 21

Посебни услови за млеко, млечни производи и колострум кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Сировото млеко и колострумот треба да бидат произведени под услови со кои се добиваат соодветни гаранции во однос на здравствената состојба на животните.

(2) Млекото, обработеното млеко, или преработените млечни производи треба да подлежат на термичка обработка од најмалку 72 °C, најмалку 15 секунди, или друга комбинација на температура и време, која има најмалку еквивалентен термички ефект и која предизвикува негативна реакција на тестот на фосфатаза, дополнет со:

1) во случај на случај на млеко во прав или млечни производи во прав, процес на сушење или

2) во случај на ацидифиран млечен производ, процес со кој рН вредноста се намалува и се чува најмалку под нивото шест, најмалку еден час.

(3) Освен условите утврдени во ставот (2) од овој член, млекото во прав или производите од млеко во прав, треба да ги исполнуваат и следните услови:

1) по завршувањето на процесот на сушење, треба да се преземат сите безбедносни мерки за да се спречи контаминацијата на производите и

2) крајниот производ да биде:

а) спакуван во нови контејнери/кутии, или

б) во случај на непакуван транспорт, транспортните возила или контејнерите кои биле дезинфицирани со средство одобрено од Агенцијата за храна и ветеринарство, пред млекото, млечниот производ, или колострумот да се натоварат во нив.

(4) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на млеко, млечни производи и колострум доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*);

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

(5) Млеко и млечни производи од трети земји, или делови од трети земји, согласно прописите за здравствена заштита на животните во однос ситуации каде имало епидемија на Лигавка и шап во последните 12 месеци, или каде било спроведено вакцинирање против Лигавка и шап во последните 12 месеци, пред нивното внесување во Република Македонија или:

1) стерилизација, при која е добиена Fc вредност еднаква или поголема од 3;

2) првична термичка обработка со ефект на затоплување, кој е најмалку еднаков на ефектот добиен со процесот на пастеризација на најмалку 72°C, најмалку 15 секунди, а која е доволна да даде негативна реакција на фосфатаза тестот, дополнета со:

а) втора термичка обработка со ефект на затоплување, кој е најмалку еднаков на ефектот добиен со првичната термичка обработка, а која е доволна да даде негативна реакција на фосфатаза тестот, дополнета со процес на сушење во случај на млеко во прав, или производи од млеко во прав, или

б) процес на спуштање на рН вредноста, при кој рН се одржува на помалку од шест, најмалку еден час.

(6) Доколку се идентификува ризик од воведување егзотична болест, или друг ризик по здравствената состојба на животните, можат да се утврдат дополнителни услови за заштита на здравствената состојба на животните, од Агенцијата за храна и ветеринарство.

Член 22

Посебни услови за желатин и хидролизирани протени кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Желатинот треба да се произведува со процес, со кој обезбедува дека непреработените Категоријата 3 Материјали подлежат на обработка со киселина или база, по која се плакнат еднаш или повеќе пати. рН вредноста треба да биде прилагодена консеквентно. Желатинот треба да се екстрахира со затоплување еднаш или неколку пати едно по друго, а потоа се прочистува со помош на филтрирање или стерилизација.

2) По подложувањето на процесот наведен во точка 1) од овој став, желатинот може да претрпи процес на сушење, а каде што е соодветно, процес на дробење или ламинирање.

3) Забранета е употребата на конзерванси, освен сулфур диоксид и хидроген пероксид.

(2) Желатинот треба да се обвие, спакува, складира и транспортира под задоволителни хигиенски услови, и тоа:

1) да се обезбеди посебна просторија за складирање на материјали за завиткување и за пакување;

2) завиткувањето и пакувањето треба да се одвиваат во просторија посебно наменета за таа цел, и

3) на амбалажите и пакетите кои содржат желатин треба да пишува „желатин наменет за исхрана на животните“.

(3) Хидролизираните протеини треба да се произведуваат со процес на производство кој содржи соодветни мерки со кои контаминацијата на Категоријата 3 материјалите се сведува на минимум. Хидролизираните протеини треба да имаат молекуларна тежина под 10 000 далтони.

Хидролизираните протени, делумно или целосно добиено до кожи и крзна на преживари треба да се произведуваат во преработувачки објект кој е наменет само за производство на хидролизирани протени, со кориситење на процес кој вклучува приготвување на сирови Категорија 3 материјали со саламура, вар и интензивно перење проследено со:

1) изложување на материјалите на рН вредност повисока од 11, повеќе од три часа на температура повисока од 80 °С и веднаш потоа на термичка обработка на повеќе од 140 °С, 30 минути на повеќе од 3,6 бари;

2) изложување на материјалите на рН вредност од 1 до 2, потоа на рН вредност повисока од 11, проследено со термичка обработка на 140 °С, 30 минути на 3 бари или

3) еквивалентен одобрен производствен процес од Агенцијата за храна и ветеринарство.

(4) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на желатин и хидролизирани протени доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло и

4) се придружени со ветеринарно здравствен сертификат согласно моделот даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*).

Член 23

Посебни услови за дикалциум фосфат кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Дикалциум фосфатот се произведува со процес, со кој:

1) се обезбедува дека коскените материи од Категоријата 3 материјали се ситно издробени и обезмастени со топла вода и обработени со растворена хидрохлорна киселина (со минимална концентрација од 4% и рН вредност пониска од 1,5) во тек од најмалку два дена;

2) проследено со процедура на обработка на добиената фосфорна течност со вар, со што се добива талог од дикалциум фосфат со рН вредност од 4 до 7 и

3) на крајот, со воздухот се суши талогот на дикалциум фосфат, со влезна температура од 65 до 325 °С и крајна температура помеѓу 30 и 65 °С, или со еквивалентен производствен процес одобрен од Агенцијата за храна и ветеринарство.

(2) Кога дикалциум фосфатот е добиен од обезмастени коски, тој треба да се добие од коски кои се прогласени за исхрана на луѓето преку анте и пост мортем инспекција на телата од животни од кои потекнуваат.

(3) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на дикалциум фосфат доколку:

- 1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји;
- 2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;
- 3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло и
- 4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит^(*)

Член 24

Посебни услови за трикалциум фосфат кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Трикалциум фосфатот треба да се произведува со процес, со кој се обезбедува:

- 1) дека сите коскени материи од Категорија 3 материјали се ситно издробени и обезмастени со топла вода (со делови на коски од 14 мм) ;
- 2) проследено со континуирано варење со пареа на 65°C во текот на 30 минути на 4 бара;
- 3) издвојување на протеинскиот течен дел од hydroxyapatite (tricalcium phosphate) со центрифугирање, и
- 4) гранулирање на трикалциум фосфат по сушење во флуидна постела со воздух на 200°C, или, со еквивалентен производствен процес одобрен од Агенцијата за храна и ветеринарство.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство го одобрува увоз на трикалциум фосфат доколку:

- 1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит;
- 2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;
- 3) се произведени во согласност со Законот за нуспроизводи од животинско потекло и
- 4) се придружени со ветеринарно здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит

Член 25

Посебни услови за колаген кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Колагенот треба да биде произведен со процес со кој се обезбедува дека непререботениот Категорија 3 Материјал е подложен на третман, кој вклучува перење, рН прилагодување со користење на киселина или база следено со едно или повеќе плакнења, филтрации и екструзии. По третманот, колагенот може да подлежи на просец на сушење.

(2) Употреба на конзерваси, освен тие кои се одобрени согласно релевантните законски пропис не е дозволена.

(3) Колагеност треба да се обвие, спакува, складира и транспортира под задоволителни хигиенски услови, и тоа:

1) треба да се обезбеди посебна просторија за складирање на материјали за завиткување и за пакување;

2) завиткувањето и пакувањето треба да се одвиваат во просторија посебно наменето за таа цел, и

3) на амбалажите и пакетите кои содржат колаген треба да пишува „колаген погоден за исхрана на животните“.

(4) Агенцијата за храна и ветеринарство го одобрува увозот на колаген доколку:

1) потекнува од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит;

2) потекнува од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;

3) е произведен во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло и

4) е придружен со ветеринарно здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

Член 26

Посебни услови за производи од јајца кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Производите од јајце треба:

1) да подложат на било кој од Методите на преработка 1 до 5 или Метод 7 или .

2) да се подложени на метод и параметри кои обезбедуваат дека производите се во согласност со основните микробиолошки стандарди или

3) да се третирани во согласност со законските прописи за производство на производи од јајце за исхрана на луѓе од Законот за безбедност на храната.

(2) Агенцијата за храна и ветеринарство одобрува увоз на производи од јајце доколку:

1) потекнуваат од трети земји кои се наоѓаат на списокот во листа на одобрени земји согласно Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит;

- 2) потекнуваат од објекти за преработка, кои се наоѓаат на списокот на одобрени објекти;
- 3) се произведени во согласност со Законот за нус производи од животинско потекло, и
- 4) се придружени со ветеринарно - здравствен сертификат согласно моделот кој е даден во прилог од Правилникот за начинот и постапката за увоз и транзит, начинот и постапката на вршење на проверка и преглед при увоз и транзит на пратка со нус производи од животинско потекло, формата и содржината на ветеринарно – здравствениот сертификат или други документи што ја придружуваат пратката со нус производи од животинско потекло, како и листата на трети земји од кои е одобрен увоз или транзит.

Член 27

Посебни услови на нус производи од животинско потекло и преработени производи за исхрана на фармски животни, со исклучок на крзнени животни кои може да се користат како материјал за исхрана на животните

(1) Нус производите од животинско потекло и преработени производи за исхрана на фармски животни, со исклучок на крзнени животни треба да ги исполнува и следните услови:

- 1) тие се, или се добиени од, Категорија 3 материјал, различен од материјалот наведен во точките 3.14, 3.15 и 3.16 од Листата на категоризирани нус производи од животинско потекло;
- 2) да се собираат или обработуваат во согласност со условите за стерилизација со притисок или други услови за спречување на ризици кои се јавуваат по здравјето на луѓето и животните;
- 3) да доаѓаат од овластени или регистрирани оператори или погони, како што е применливо за засегнатите нус производи од животинско потекло или нивните деривати;
- 4) општите барања за преработка и за ставње во промет;
- 5) посебните барања за преработени животински протеини и други преработени производи;
- 6) посебните барања за преработени животински протеини и други преработени производ;
- 7) барањата за одредени риби за исхрана и мамки за риболов одобрени во согласност со член 14 од Законот за нус производи од животинско потекло;
- 8) Агенцијата за храна и ветеринарство може да го овласти ставањето во промет, освен увозот, на млеко, млечни производи и млеко добиени од производи категоризирани како Категорија 3 материјал во согласност со точките 3.5, 3.6 и 3.8 на член 3 од Листата на категоризирани нус производи од животинско потекло, а кои не се преработени во согласност со општите услови, под услов да тие материјали се во согласност со барањата за отстапување од ставањето во промет на преработено млеко во согласност со националните стандарди.

Член 28

Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. _____
_____ 2014 год.
Скопје

Директор на Агенција за храна и
ветеринарство
М-р Зоран Поповски
